

'Blok had altijd al ambitie om groot:

Eigen berichtgeving

Georges Timmerman

Nu het Blok een score haalt van meer dan 24 procent kan volgens Vander Velpen de theorie dat de extreemrechtse partij een sociologisch electoraal maximum zou hebben, definitief opgeborgen worden. "Van zodra de partij de magische drempel van 15 procent had overschreden, was het duidelijk dat ze verder kon doorstoten. Het is altijd de ambitie van het Blok geweest om uit te groeien tot de grootste partij van Vlaanderen. Vroeger leek dat op grootspraak, maar nu niet meer. Het idee dat er een soort glazen plafond zou bestaan is volledig achterhaald door de feiten. Dit is

hun twaalfde overwinning op een rij. Dat is een ongezien succes voor een extreem-rechtse partij in Europa."

Alle factoren die geleid hebben tot de constante opgang en doorbraak van het Blok blijven bestaan, zodat verdere groei niet uit te sluiten valt. Het probleem is niet alleen de sterkte van het Blok, maar ook de zwakte van zijn tegenstanders. Die zijn blijkbaar niet in staat te begrijpen waarom het Blok blijft groeien. Ze onderschatten ook telkens opnieuw de ernst van de situatie en de niet-geringe capaciteiten van de uiterst-rechtse partij. Vander Velpen ziet drie belangrijke factoren die het succes van het Blok verklaren.

1) Het Blok is een goed geoliede machine, die beschikt over goed geschoold politiek personeel. De po-

Twaalf opeenvolgende verkiezingsoverwinningen in twintig jaar tijd en nog altijd lijkt de politieke wereld niet te begrijpen hoe het komt dat het Vlaams Blok keer op keer vooruitgang boekt. 'Pijnlijk', stelt advocaat Jos Vander Velpen, voorzitter van de Liga voor Mensenrechten en kenner van extreem-rechts. 'Toch is die evolutie perfect verklaarbaar en bijgevolg geen onontkoombare fataliteit.'

litici van het Blok geven voorrang aan de ontwikkeling van hun eigen organisatie en besteden grote aandacht aan de coherente uitbouw ervan. Van grote interne tegenstellingen en mogelijke schisma's is geen sprake. De partij combineert een grote slagkracht met de nodige souplesse en is in staat om zich aan te passen aan nieuwe realiteiten, zoals nieuwe media of nieuwe marketingtechnieken. Bovendien heeft ze consequent een directe werking aan de basis ontwikkeld, terwijl andere partijen dat directe contact met de basis ondertussen

hebben afgebouwd of opgegeven.

2) Het Blok kan teren op het ver-

Het probleem is niet alleen de sterkte van het Blok, maar ook de zwakte van zijn tegenstanders

leden. Niet toevallig wist uiterst-rechts door te stoten in regio's

waar extreem-rechts tijdens de Tweede Wereldoorlog een grote aanhang had, zoals Oostenrijk, Italië en Vlaanderen. In Duitsland heeft een verwerking van het oorlogsverleden plaatsgevonden, in ons land is dat veel minder het geval geweest. De periode tussen het einde van de oorlog en de oprichting van het Vlaams Blok werd gekenmerkt door een afwachtende houding en een merkwaardige tolerantie tegenover extreem-rechts. In de cruciale beginfase werd onvoldoende opgetreden en alert gereageerd op de heropstanding van

ste te worden'

het extreem-rechtse gedachtegoed.

3) Het Blok is de enige partij die zich hardnekkig verzet tegen de snelle verandering en globalisering van de samenleving. De oprichting van de partij, in het midden van de jaren zeventig, viel samen met het begin van een economische recessie en de start van grote immigratiegolven. De partij heeft meer dan andere partijen gereageerd en ganticipeerd op die evoluties en kon hiermee haar eigen doorbraak forceren. Met het migrantenthema inspireerde het Blok zich op het Franse Front National, maar tegelijk

- ging Philip Dewinter veel verder dan Le Pen. De lancering van het
- : 70-puntenprogramma in 1992, in
- feite een plan voor de massale terugkeer van migranten, was een huzarenstukje. Binnen Europa stond het Blok hiermee eenzaam

aan de top, geen enkele andere extreem-rechtse partij heeft het aangedurfd om zo'n plan te lanceren.

"Natuurlijk veroorzaken de razendsnelle ontwikkelingen in de samenleving een grote dosis onzekerheid en een gevoel van onveiligheid", zegt Vander Velpen. "Tegelijkertijd rust op die problemen een soort taboe. Er wordt weinig correcte informatie gegeven over die ontwikkelingen. De linkerkant heeft geen adequaat antwoord en bij de grote politieke partijen bestaat een consensus om zich bij het 'onvermijdelijke' neer te leggen. De gewone man in de straat wordt echter wel getroffen door de gevolgen ervan en wordt tot in de kleinste wijk geconfronteerd met de derde wereld. Maar daarover zwijgen de politici van de klassieke politieke partijen liever."